

Wójt
mgr inż. Robert Stolarski

Dzielnica Nr 3/XVI

Górzycza, 20 lutego 2012 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI na lata 2009-2013

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2009-2013r. uchwalony został przez Radę Gminy Górzycza uchwałą nr XXXIV/215/09 w dniu 18 grudnia 2009 r.

Zgodnie z art. 88 ust.5 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) Wójt sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia Radzie Gminy.

W związku z powyższym, niniejsze sprawozdanie obejmować będzie okres od stycznia 2010 r. do stycznia 2012 r.

Celem gminnego programu ochrony zabytków jest stworzenie całościowej i wieloletniej strategii ochrony zabytków znajdujących się na terenie gminy, realizowanej w 4-letnich okresach, poprzez określenie priorytetowych kierunków działania.

W latach 2010-2012 działania Urzędu Gminy koncentrowały się przede wszystkim na zakończeniu prac związanych z gminną ewidencją zabytków. Zgodnie z zaleceniami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Gmina sporządziła w 2010 r. karty adresowe, zawierające podstawowe informacje o obiektach zlokalizowanych w m. Laski Lubuskie. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez Konserwatora, w styczniu 2011 r. zostały włączone do gminnej ewidencji zabytków. Tym samym zakończono prace nad ewidencją, do której zakwalifikowano łącznie 307 obiektów, wśród których zdecydowana większość to budynki mieszkalne oraz gospodarcze. Aktualnie posiadamy pełną wymaganą dokumentację dotyczącą wszystkich posiadanych obiektów zabytkowych i objętych opieką konserwatorską, dodatkowo zweryfikowaną pod kątem stanu zachowania i lokalizacji według oznaczeń ewidencji gruntów.

Najwyższej rangi zabytkami, pod względem historycznym i kulturowym, wpisanymi do rejestru zabytków i tym samym pod szczególnym nadzorem Konserwatora jest w gminie 10 obiektów. Są to przede wszystkim zabytki architektury sakralnej (wykaz przedstawia tabela poniżej).

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa lubuskiego w gminie Górzycza

Obiekt	Miejscowość	Nr rejestru	Data decyzji	Nr działki
Kościół p.w. M.B Szkaplerznej	Czarnów	1911	19.04.1971	576
Kolegiata p.w. Matki Łaski Bożej	Górzycza	KOK-I-305/80	25.01.1980	446
Kościół p.w. Narodzenia NMP	Laski Lubuskie	KOK-I-39/76	25.10.1976	84
Dwór	Owczary	1915	19.04.1971	635/43
Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP	Pamięcin	365	22.03.1963	146
Spichlerz	Pamięcin	1916	19.04.1971	145/12
Kościół p.w. MB Różańcowej	Radówek	KOK-I-42/76	26.10.1976	51
Kościół ruina	Spudłów	1000	09.03.1964	86
Kościół p.w. św. Józefa	Stańsk	KOK-I-1002/64	09.03.1964	118
Kościół Najświętszego Serca PJ	Żabcie	1003	09.03.1964	265/1

W ramach Programu wyznaczono trzy priorytety, określające podstawowe założenia dotyczące ochotny zabytków w gminie Górzycy:

Priorytet I Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako elementu rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Priorytet II Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego.

Priorytet III Badania i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości.

Pierwszy priorytet wiąże się z przeciwdziałaniem degradacji zabytków poprzez prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich. W roku 2011 r. został wykonany gruntowny remont kościoła w Laskach Lubuskich. W ramach prac wymieniono pokrycie oraz więźbę dachową, elementy blacharskie, wykonano nowe tynki. Całkowity koszt robót wyniósł 243 tys. zł. Środki na remont w wysokości 143 tys. zł. Parafia pozyskała w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działania Odnowa Wsi, za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania (Leader). Wsparcia finansowego udzielił również Powiat Słubicki – w wysokości 60 tys. zł oraz Gmina Górzycy w wysokości 20 tys. zł. Pozostała kwota stanowi wkład własny Parafii.

Priorytet drugi to ochrona krajobrazu kulturowego poprzez odpowiednie kształtowanie układów ruralistycznych na obszarach wiejskich. Przygotowywany przez Gminę miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie miejscowości Górzycy, zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, został uzgodniony z Konserwatorem Zabytków. Zamieszczone w uchwale planu zapisy dot. ochrony zabytków oraz ich wyeksponowanie w załączniku graficznym pozwoli wszystkim zainteresowanym prowadzeniem inwestycji w obrębie miejscowości Górzycy na zapoznanie się wymaganiami stawianym inwestorom przed podjęciem prac. W pozostałych miejscowościach, w wydawanych decyzjach o warunkach zabudowy zawierane są parametry zabudowy charakterystyczne dla zabudowy wiejskiej.

Priorytet trzeci zakłada wykonywanie badań archeologicznych oraz promocję zabytków. Dzięki temu, iż podczas prac remontowych odsłonięto mury kościoła w Laskach Lubuskich, możliwe było przeprowadzenie badań architektonicznych. Prace prowadzone przez dr inż. arch. Andrzeja Legendziewicza skutkowały odkryciem nowych śladów dot. wieku kościoła, które pozwalają na przesunięcie daty powstania z XVI w. na połowę XIV w.. Całość prac została opisana w Lubuskich Materiałach Konserwatorskich, wydanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Zielonej Górze w 2011 r.

W 2011 r. Starostwo Powiatowe w Słubicach przy współpracy gmin, przygotowało portal internetowy poświęcony walorom turystycznym powiatu. W przypadku gminy Górzycy, oprócz walorów przyrodniczych wyeksponowano także obiekty zabytkowe – kościoły (<http://powiat.fsl.wkraj.pl/>).

W celu zapewnienia skuteczniejszej ochrony zabytków ważną rolę odgrywa także egzekwowanie prawa budowlanego i przeciwdziałaniu samowoli budowlanej, która prowadzi do utraty cech zabytkowych obiektów. W tym celu osoby planujące inwestycje informowane są o obowiązkach spoczywających na właścicielu obiektu zabytkowego.

Czaplon Sławomir